

Świętokrzyski

kompas unijny

Biuletyn informacyjny RPOWŚ 2014–2020

Nr 4(6)2017

**ZAWODOWA PRZYSZŁOŚĆ
W BRANŻY METALOWO-ODLEWNICZEJ**

STRES I BÓL W KRZYŻU? POMOŻEMY!

PRÓBUJEMY WALCZYĆ Z PLAGĄ

JAK OSIĄGNĄĆ EFEKT SYNERGII W RPO?

**DNI OTWARTE FUNDUSZY EUROPEJSKICH W 2017 ROKU
PEŁNE ATRAKCJI**

UNIJNE STYPENDIA DLA UTALENTOWANEJ MŁODZIEŻY

**EFRR – 700 MILIONÓW ZŁOTYCH ZAREZERWOWANE
W 19 NAJBLIŻSZYCH KONKURSACH**

RAZEM POMAGAJĄ POTRZEBUJĄCYM

ZARZĄD STAWIA NA ROZWÓJ EDUKACJI

UCZEŃ W TEATRZE REFORM

35 MLN DLA MIESZKAŃCÓW OSI

Szanowni Państwo,

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby wakacyjny numer biuletynu trafił do Państwa jeszcze przed rozpoczęciem sezonu urlopowego. Tym samym być może lektura stanie się ciekawym dodatkiem podczas podróży.

A w numerze warto spojrzeć na teksty związane z tematyką zdrowia. Za sprawą konkursu na Poddziałanie 8.2.1 RPOWŚ 2014-2020 „Przeciwdziałanie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez osoby w wieku aktywności zawodowej” została poruszona kwestia wdrożenia programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy. Ponadto znajdziecie Państwo informacje o możliwościach przekwalifikowania dla pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie.

W celu zapewnienia aktualnego przeglądu wdrażania RPOWŚ w numerze nie zabrakło statystyk z podsumowania ostatnich naborów oraz informacji związanych z najbliższymi konkursami. Teksty w przystępny sposób dają obraz Programu i najbliższych możliwości do wykorzystania dla beneficjentów.

W gąszczu dokumentów, przepisów, warunków dofinansowania zawsze najważniejszy jest człowiek, gdyż ostatecznie Program działa na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców. Jako dowód przedstawiamy zatem tekst pt. „Razem pomagają potrzebującym” o inicjatywie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach oraz Fundacji „Przystanek Dziecko”.

Życzymy miłej lektury i czekamy z nowym numerem po wakacjach

Redakcja

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Świętokrzyski kompas unijny

Wydawca Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego/Departament Polityki Regionalnej, ul. Sienkiewicza 63, 25-002 Kielce, tel. (41) 36-58-170, fax (41) 36-58-191

Redaktor naczelny Katarzyna Borek-Stefaniak

Zespół redakcyjny Edyta Malinowska, Dorota Hlebicka-Józefowicz, Anna Pałys, Aleksandra Makowska, Anna Krasowska, Dorota Fecek, Kamil Wojtczak, Artur Potaczała, Anna Rdzanek-Kapsa

Opracowanie graficzne i skład Justyna Pilińska

Koordinacja Grzegorz Orawiec

Zdjęcia UMWS, WUP Kielce, UJK w Kielcach

ISSN 2450-6559

Nakład 3000 szt.

Druk ZAPOL Sobczyk Sp.J.

www.zapol.com.pl

egzemplarz bezpłatny

- 4** Zawodowa przyszłość w branży metalowo-odlewniczej
- 6** Stres i ból w kryzys? Pomożemy!
- 7** Próbuje walczyc z plagą
- 8** Jak osiągnąć efekt synergii w RPO?
- 10** Dni Otwarte Funduszy Europejskich w 2017 roku pełne atrakcji
- 12** Unijne stypendia dla utalentowanej młodzieży
- 13** EFRR – 700 milionów złotych zarezerwowane w 19 najbliższych konkursach
- 16** Razem pomagają potrzebującym
- 17** Zarząd stawia na rozwój edukacji
- 18** Uczeń w teatrze reform
Felieton
- 19** 35 mln dla mieszkańców OSI

ZAWODOWA PRZYSZŁOŚĆ W BRANŻY METALOWO-ODLEWNICZEJ

W ramach projektu pn. „Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region”, którego Liderem jest Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Departament Polityki Regionalnej, Oddział ds. Innowacji i Transferu Wiedzy, organizowane są staże/praktyki dla uczniów z 28 szkół zawodowych z terenu województwa świętokrzyskiego o kierunkach wpisujących się w 7 inteligentnych specjalizacji regionu.

Jedną ze specjalizacji jest branża metalowo-odlewnicza, która skupia swoje działania wokół przemysłu: metalurgicznego, metalowego, maszynowego, budowlanego. Stanowi trzon gospodarki w regionie, a jej produkty są rozpoznawalne w kraju oraz na rynkach zagranicznych. Dotychczasowe sukcesy prężnie rozwijającej się branży metalowo-odlewniczej w województwie oraz bliskie sąsiedztwo Rosji i Ukrainy pozwalają przewidywać dalszy rozwój branży, w tym działalności eksportowej. Stąd podejmowanie inicjatyw i realizacji projektów zmierzających do skuteczniejszego dopasowywania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku branży metalowo-odlewniczej w zakresie podejmowania pracy i ułatwiania przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia. Ważny jest także rozwój możliwości uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami, czego przykładem jest projekt „Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region”.

O udziale w projekcie „Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region” rozmawiamy z **Grzegorzem Kosierkiewiczem, kierownikiem Działu Zarządzania Kadrami MESKO S.A.**

Jakie powody kierowały Państwa firmą, aby wziąć udział w projekcie „Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region”?

– Powodem wzięcia udziału w projekcie „Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region” jest wsparcie szkolnictwa zawodowego/technicznego w naszym regionie. Pragniemy również zachęcić uczniów klas gimnazjalnych do wyboru szkół technicznych, co pozwoli na łatwiejsze ich odnalezienie się na rynku pracy.

Jakie korzyści Państwo odnoszą w związku z udziałem w projekcie?

– Korzyścią dla MESKO S.A. jest kształcenie wykwalifikowanej kadry technicznej na takich kierunkach jak technik mechanik, technik mechatronik oraz kierunkach pokrewnych. Oprócz uczestnictwa w ramach niniejszego projek-

Jak udział w projekcie przekłada się na pozyskanie zasobów kadrowych przez Państwa firmę?

– Kształcenie poprzez cykl staży pozwoli na poszerzenie wiedzy osób biorących udział w projekcie, co przekłada się na zwiększenie szansy zatrudnienia w MESKO S.A. Uczniowie biorący udział w projekcie mają możliwość zapoznania się ze specyfiką pracy w zakładzie

Źródło: MESKO S.A.

tu udzielamy również wsparcia dla klas technikalnych w zawodach technik mechanik, technik mechatronik oraz technik logistik Zespołu Szkół Transportowo-Mechatronicznych w Skarżysku-Kamienniej. Obecnie 16 uczniów wyżej wymienionej szkoły jest objętych programem stypendialnym. Dodatkowo oferujemy możliwość odbycia stażu dla 4. klas, aktualnie 22 uczniów technikum odbywa staż w ramach wolontariatu i każda z tych osób ma możliwość późniejszego zatrudnienia w MESKO S.A.

produkcyjnym oraz maszynami służącymi do obróbki metalu. Od wielu lat współpracujemy ze szkołami średnimi, popierając kierunki kształcenia, po których ukończeniu kadra młodych ludzi zasila zasoby naszej firmy.

Czy udział w projekcie podnosi Państwa konkurencyjność na tle branży oraz w regionie?

– Możliwość udziału w projekcie pozwala na to, że możemy czuć się konkurencyjni na tle innych z branży. Dajemy możliwość dalszego rozwoju młodym ludziom i nie porzucamy na ich zatrudnieniu. W trakcie dalszej kariery mogą liczyć na wspar-

cie w rozwoju swoich umiejętności. Oferujemy również programy wspierające dalszą naukę, np. na studiach wyższych, poprzez częściową refundację kosztów.

O refleksjach na temat udziału w praktykach szkolnych opowiada **Oskar Rynkowski, uczeń Zespołu Szkół Transportowo-Mechatronicznych w Skarżysku-Kamiennej**, biorącego udział w projekcie „Nowoczesna Szkoła Zawodowa – Nowoczesny Region”.

Dlaczego wybrałeś profil kształcenia w zakresie nauk technicznych?

– Kształcę się w zawodzie technika mechatronik i wybrałem Zespół Szkół Transportowo-Mechatronicznych w Skarżysku-Kamiennej właśnie ze względu na ten fach, który w przyszłości daje możliwość zatrudnienia, np. w pobliskiej firmie MESKO S.A. Ten zawód jest spójny z tym, co chciałbym robić w dorosłym życiu.

Czy miałeś już możliwość poznania, na czym dokładnie polega praca związana z wykonywaniem zawodu technika mechatroniki?

– Już teraz, podczas pobierania nauki, miałem szansę zdobycia odpowiedniej praktyki, stażu zawodowego. Poza tym w mojej szkole istnieje również możliwość uzyskania stypendium dla najlepszych uczniów ufundowanego przez firmę MESKO S.A. W trakcie wakacyjnych praktyk niesamowitym dla mnie przeżyciem było podejrzenie procesu produkcji łuski oraz zaobserwowanie, z jaką dbałością i precyzją są wykonywane elementy do zestawów raketowych produkowanych przez MESKO S.A., która jest firmą przemysłu zbrojeniowego.

Według Twojej opinii, czy szkoła wyposaża Cię w wiedzę pomocną przy odbywaniu praktyki?

– Wiedza teoretyczna wyniesiona ze szkoły, np. posługiwanie się mikrometrem, suwmiarką i innymi narzędziami pomiarowymi, bardzo się przydała podczas praktyki. Polecałbym każdemu uczniowi tego rodzaju doświadczenie w postaci praktyk, ponieważ najlepiej oddaje wyobrażenie o zawodzie, w którym aktualnie się kształcimy.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

Źródło: MESKO S.A.

Źródło: MESKO S.A.

Na zdjęciu: Oskar Rynkowski w Pracowni Mechatronicznej Zespołu Szkół Transportowo-Mechatronicznych w Skarżysku-Kamiennej. Źródło: ZSTM Skarżysko-Kamienna.

STRES I BÓL W KRZYŻU? POMOŻEMY!

Artur Potaczała

Pracodawcy narzekają na zbyt często chorujących pracowników. Pracownicy narzekają na wyciskających z nich siódme poty pracodawców. Jedni i drudzy zgodnie narzekają na niszczące skutki stresu, bóle kręgosłupa, sztywniejące od klikania w klawiaturę nadgarstki, wypalenie zawodowe, chroniczne zmęczenie i dziesiątki innych przypadłości. Sytuacja bez wyjścia? Niekoniecznie. Jest przecież jeszcze Unia Europejska z jej sztan-darową troską o „kapitał ludzki”.

Unia, czyli bardziej konkretnie Europejski Fundusz Społeczny, a jeszcze bardziej – Regionalny Program Operacyjny, w ramach którego można realizować projekty EFS. Wśród tych projektów także takie, które pomogą nam – dosłownie i w przenośni – stanąć na nogi.

KTÓŻ Z NAS NIE ZNA TEGO SŁYNNEGO BÓLU W KRZYŻU?

Palnę pierwszeństwa wśród wszelkiego rodzaju dolegliwości związanych z wykonywaną pracą bezapelacyjnie dzierżą te kręgosłupowe. Któż z nas nie zna tego słynnego bólu „w krzyżu”? – Ocenia się, że aż 85 procent pracowników w mniejszym lub większym stopniu ma jakąś formę problemów z kręgosłupem – mówi dr Marek Grabski z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy. – Co ciekawe, kłopoty te dotyczą praktycznie wszystkich stanowisk pracy; dolegliwości mają zarówno pracownicy biurowi, spędzający statycznie 8 godzin za biurkiem, jak i ci „z produkcji”, narażeni z kolei na różnego rodzaju obciążenia dynamiczne. Wśród tzw. chorób zawodowych duży udział mają także pylice, różnego rodzaju schorzenia skóry, a także przewlekłe choroby narządu głosu i słuchu. Remedium na te i wiele innych proble-

mów w pracy może być skorzystanie przez pracodawców z możliwości, jakie daje ogłoszony ostatnio przez Departament Wdrażania EFS Urzędu Marszałkowskiego konkurs na dofinansowanie projektów z Poddziałania 8.2.1 RPOWŚ 2014-2020 „Przeciwdziałanie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez osoby w wieku aktywności zawodowej”. Za tym ogólnie brzmiącym tytułem kryje się moc możliwości poprawienia kondycji fizycznej i psychicznej pracowników. Na przykład – finansowanie pakietów świadczeń medycznych dla pracowników, spoza typowego katalogu badań profilaktycznych (pomiar stężenia glukozy we krwi, pomiar stężenia cholesterolu, badanie USG piersi itp.), organizacja szkoleń z profilaktyki chorób cywilizacyjnych (profilaktyka chorób układu krążenia, profilaktyka chorób nowotworowych, profilaktyka uzależnień), zatrudnienie psychologa w ramach działań na rzecz walki ze stresem, finansowanie różnych form aktywności ruchowej dla pracowników na terenie zakładu pracy i poza nim (np. siłownia, basen, organizowanie pikników dla pracowników i ich rodzin połączonych z działaniami edukacyjno-zdrowotnymi), finansowanie wyposażenia stanowisk pracy zapewniającego ergonomię i bezpieczeństwo.

KTO Z TEGO WSZYSTKIEGO MOŻE SKORZYSTAĆ?

Generalnie – wszystkie osoby w wieku aktywności zawodowej, zwłaszcza te powyżej 50. roku życia. Trochę wysiłku włożonego w przygotowanie wniosku aplikacyjnego – i możemy podnieść standardy pracy w naszej firmie na poziom, o którym do tej pory mogliśmy tylko pomarzyć. Zabiegi rehabilitacyjne, sesje z psychologiem, basen, siłownia, zajęcia

rekreacyjne... Teraz to też może być element czegoś, co ogólnie nazywamy środowiskiem pracy. Krótko mówiąc: to, co jeszcze niedawno brzmiało dla nas bardzo egzotycznie, niczym opowieść rodem ze szwedzkiego państwa socjalnego lub propracowniczego modelu znanego ze światowych korporacji typu Google, staje się realną możliwością, dostępną na wyciągnięcie ręki także dla naszych świętokrzyskich firm.

••••• Poddziałanie 8.2.1 RPOWŚ 2014-2020 „Przeciwdziałanie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez osoby w wieku aktywności zawodowej”

- Termin naboru wniosków o dofinansowanie: 30.06 – 21.07.2017 r.
- Kwota przeznaczona na dofinansowanie: 3 100 680 zł
- Wsparciem mogą zostać objęte następujące typy operacji:
  - 1. Wdrożenie programów zdrowotnych ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym z zakresu ergonomii pracy.
  - 2. Wdrożenie programów przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujące do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia.
- Realizacja typu nr 2 może być prowadzona wyłącznie w powiązaniu z typem nr 1.

PRÓBUJEMY

walczyć z plagą

Artur Potaczała

Grób kopiemy sobie papierosem, nożem i widelcem. To tyleż obrazowe, co kontrowersyjne powiedzenie autorstwa wybitnego onkologa, profesora Tadeusza Pieńkowskiego, potwierdza codzienna lekarska praktyka. Niezdrowa dieta i palenie wciąż wymieniane są wśród głównych przyczyn powstawania nowotworów. Do tego dochodzi stres i brak aktywności fizycznej. A jeśli dodać tradycyjną niechęć Polaków do badań profilaktycznych, mamy efekt w postaci rosnących statystyk zachorowalności. Tak niepokojących, że w działania na rzecz ograniczenia plagi nowotworów zaangażował się nawet Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego.

Jak wynika z raportu „Nowotwory złośliwe w woj. świętokrzyskim”, przygotowanego przez zespół ekspertów Świętokrzyskiego Centrum Onkologii (Magdalena Bielska-Lasota, Teresa Karpacz, Dorota Stępień, Paweł Macek, Stanisław Gózdź), tylko w 2012 roku w województwie świętokrzyskim zarejestrowano 5192 zachorowania na nowotwory złośliwe (2720 u mężczyzn i 2472 u kobiet). W których częściach regionu chorujemy najczęściej? Albo inaczej – gdzie nowotwory najczęściej są wykrywane? W przypadku mężczyzn na czele znalazły się powiaty konecki, kazimierski i skarżyski, a na drugim biegunie – włoszczowski. U kobiet najwyższa zachorowalność była w powiatach skarżyskim, buskim i starachowickim, zaś najniższa w kieleckim ziemskim. Jak podają autorzy raportu, w 2012 roku w województwie świętokrzyskim na nowotwory złośliwe zmarły 3234 osoby (1865 mężczyzn i 1369 kobiet). Najwyższe współczynniki umieralności u mężczyzn były w powiatach buskim, opatowskim i koneckim, zaś najniższe w powiecie kieleckim. Najwyższą umieralność na nowotwory złośliwe u kobiet obserwowano w powiatach buskim, sandomierskim i pińczowskim, a najniższą w powiecie włoszczowskim.

W kolejnym roku te statystyki z jednej strony się pogorszyły, z drugiej – poprawiły. Coraz częściej, niestety, chorujemy. W 2013 roku w województwie zarejestrowano 5441 zachorowań na nowotwory złośliwe (2820 u mężczyzn i 2621 u ko-

biet), czyli aż o 249 przypadków więcej niż w 2012 roku. Jednocześnie spadła jednak umieralność – o 118 osób w porównaniu z 2012 rokiem. Zdaniem lekarzy wynika to z coraz większej świadomości potrzeby badania się wśród mieszkańców regionu i ogólnie pojętej profilaktyki. W efekcie wykrywa się więcej nowotworów, a jednocześnie, dzięki diagnozie na wczesnych etapach rozwoju choroby, szanse na wyleczenie rosną, stąd nadzieja na to, że statystyki umieralności będą spadać.

Aby wzmocnić tę tendencję do wzrostu wykrywalności nowotworów w ich początkowych stadiach, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 przewidziane zostało znaczące wsparcie na wdrażanie programów profilaktycznych. – Próbując włączyć się do walki z nowotworami, już w ubiegłym roku uruchomiliśmy m.in. konkursy na projekty wspierające profilaktykę w przypadku tzw. chorób kobiecych – mówi członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Piotr Żołądek. – W roku bieżącym i w kolejnych dzięki wsparciu z RPO będzie można korzystać także z innych programów profilaktycznych, obliczonych w dłuższym okresie na zauważalną poprawę stanu zdrowia mieszkańców regionu, a w konsekwencji – wydłużenie czasu życia. Te programy obejmą zresztą nie tylko kwestie profilaktyki nowotworów, ale także np. ograniczanie skutków chorób zawodowych, typowych dla naszego województwa.

Jak wynika z raportu Krajowego Rejestru Nowotworów, w Polsce stopniowo poprawia się skuteczność leczenia chorób nowotworowych. Średnio udaje się wyleczyć z raka 42 proc. chorych. Dawniej skuteczność terapii nie przekraczała 30 proc. Oczywiście skuteczność leczenia w ogromnym stopniu zależy od tego, jak wcześniej są one wykrywane, stąd tak duże znaczenie badań profilaktycznych. Z szacunków statystyków wynika, że (dane sprzed kilku lat) na 100 tys. mieszkańców Polski około 850 osób żyje z nowotworem, ale tylko 340 o tym wie. Nowotwory zajmują drugie miejsce na li-

ście najczęstszych przyczyn zgonów (25 proc. zgonów zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn). Na pierwszym miejscu nadal są schorzenia układu krążenia.

Przykładowe konkursy prozdrowotne w ramach RPOWŚ 2014-2020 ogłoszone w 2017 r.

- Poddziałanie 8.2.2: Wsparcie profilaktyki zdrowotnej w regionie
- Wsparcie profilaktyki nowotworowej ukierunkowanej na wczesne wykrywanie raka jelita grubego.
- Kwota na dofinansowanie projektów: 4 280 055 zł.
- Wnioski o dofinansowanie projektu należy składać od 30 czerwca do 21 lipca 2017 r.
- Poddziałanie 8.2.3: Wsparcie profilaktyki zdrowotnej – ZIT
- Wsparcie profilaktyki nowotworowej ukierunkowanej na wczesne wykrywanie raka jelita grubego.
- Kwota na dofinansowanie projektów: 3 191 875 zł.
- Wnioski o dofinansowanie projektu należy składać od 30 czerwca do 21 lipca 2017 r.
- Poddziałanie 8.2.2: Wsparcie profilaktyki zdrowotnej w regionie
- Program wczesnej diagnostyki chorób układu oddechowego dla pracowników zawodowo narażonych na działanie pyłu zwłókniającego.
- W ramach konkursu o dofinansowanie projektu mogą ubiegać się:
  - podmioty lecznicze, wykonujące na terenie województwa działalność leczniczą finansowaną ze środków publicznych,
  - jednostki organizacyjne służby medycyny pracy.
- Kwota na dofinansowanie projektów: 2 356 451 zł.
- Wnioski o dofinansowanie projektu należy składać od 30 czerwca do 21 lipca 2017 r.

Jak osiągnąć efekt synergii w RPO?

– czyli o możliwości wzajemnego uzupełniania się projektów
w ramach EFS i EFRR

Anna Pałys

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego składa się z dwóch funduszy – Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, nazywanych w skrócie EFS i EFRR. EFRR daje możliwość finansowania działań infrastrukturalnych, inwestycyjnych, natomiast w EFS-ie wszystkie środki powinny być zainwestowane w człowieka. Niejednokrotnie istnieje potrzeba skorzysta-

nia z dwóch źródeł finansowania, łącząc inicjatywy tzw. miękkie z wydatkami infrastrukturalnymi, bo tylko takie podejście może w sposób komplementarny zapewnić sukces przedsięwzięcia. Poniżej kilka podpowiedzi mogących pomóc w zaplanowaniu działań w taki sposób, żeby możliwie najpełniej skorzystać z możliwości, jakie daje RPO.

Jakie działania można sfinansować w ramach EFS?	Numer działania EFS	Numer działania EFRR	Jakie działania można sfinansować w ramach EFRR?
EDUKACJA			
„Zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3” – w ramach którego można sfinansować wszystkie „nieinwestycyjne” działania niezbędne do założenia i prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego. Konkurs ten umożliwi też zorganizowanie opieki nad dziećmi w ich domach poprzez zaangażowanie niań.	8.1.1	7.3	„Infrastruktura społeczna i zdrowotna” – dzięki konkursowi można przeprowadzić gruntowny remont pomieszczeń i dostosować je do wymogów prawnych, zakupić środki trwałe, a nawet wybudować budynek żłobka czy klubu dziecięcego od podstaw.
„Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej” – umożliwiające tworzenie nowych przedszkoli albo generowanie nowych miejsc w już istniejących placówkach. W placówkach tych można zaplanować nie tylko podstawową opiekę przedszkolną, ale również różnego rodzaju dodatkowe zajęcia rozwijające.	8.3.1	7.4 lub 6.5	„Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej” – w ramach którego można sfinansować np. remont budynku przedszkolnego lub dostosować go do potrzeb wynikających np. ze zwiększenia liczby miejsc przedszkolnych lub potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W uzasadnionych przypadkach (np. jeśli remont jest nieopłacalny) można sfinansować powstanie nowej infrastruktury przedszkolnej. „Rewitalizacja obszarów wiejskich i miejskich” – które umożliwia przebudowę i adaptację terenów i budynków w celu nadania im nowych funkcji, m.in. edukacyjnych i społecznych.
„Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych” oraz „Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych”. Oprócz możliwości rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, ujętych w nazwach poddziałań, konkursy kładą też nacisk na indywidualną pracę z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjno-rozwojowymi.	8.3.2 oraz 8.3.4	7.4	„Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej” – w projektach można zaplanować rozbudowę lub modernizację infrastruktury szkolnej. Dodatkowo szkoły mogą stworzyć pracownie dydaktyczne i doposażyć je w sprzęt i potrzebne pomoce dydaktyczne.

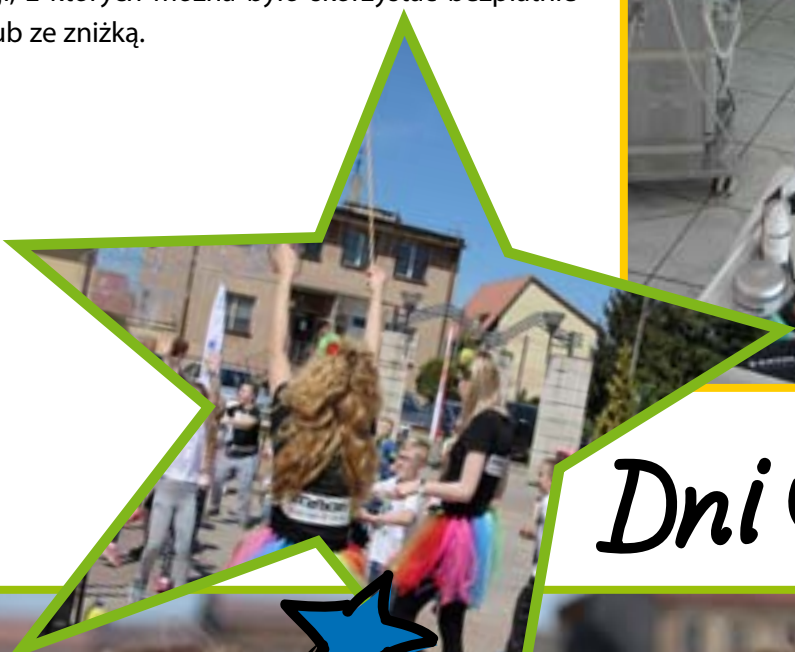

<p>„Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego” (CKZiU). Pieniądze projektowe można przeznaczyć m.in. na podnoszenie jakości kształcenia oraz umiejętności uczniów i nauczycieli, a także na ulepszenie bazy dydaktycznej. Szczególny nacisk powinien być położony na różnego rodzaju działania powiązane z rynkiem pracy, tj. staże i praktyki zawodowe, dualne kształcenie czy doradztwo zawodowe.</p>	8.5.1	7.4	<p>„Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej” – umożliwia sfinansowanie działań inwestycyjnych oraz wyposażenie szkół kształcenia zawodowego i CKZiU. Wydatki te muszą być powiązane z profilem kształcenia szkoły oraz powinny uwzględniać potrzeby ośrodków i centrów egzaminacyjnych.</p>
USŁUGI SPOŁECZNE			
<p>„Rozwój wysokiej jakości usług społecznych” – umożliwiający m.in. tworzenie świetlic środowiskowych i innych placówek wsparcia dziennego. Placówki takie powinny pomagać rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych w wypełnianiu tych ról.</p>	9.2.1	7.3 lub 6.5	<p>„Infrastruktura społeczna i zdrowotna” – umożliwia sfinansowanie prac infrastrukturalnych w celu realizacji usług opiekuńczych nad rodziną. „Rewitalizacja obszarów wiejskich i miejskich” – w projektach można zaplanować przebudowę i modernizację budynków, aby mogły pełnić nowe funkcje, m.in. funkcje społeczne.</p>
<p>„Rozwój wysokiej jakości usług społecznych”. Konkurs przewiduje wsparcie procesu usamodzielniania się osób będących w trudnej sytuacji życiowej, w tym osób niepełnosprawnych. Umożliwia on m.in. sfinansowanie mieszkań treningowych połączonych z usługami np. nauki samodzielności, poradnictwa czy pracy socjalnej, zmierzających do całkowitego usamodzielnienia tych osób.</p>	9.2.1	7.3	<p>„Infrastruktura społeczna i zdrowotna” – w ramach którego można przeprowadzić prace budowlane, remontowe i adaptacyjne niezbędne do zapewnienia warunków ułatwiających usamodzielnianie się, takich jak mieszkania chronione, mieszkania wspomagane, mieszkania treningowe i mieszkania socjalne.</p>
<p>„Rozwój wysokiej jakości usług społecznych” – deinstytucjonalizacja opieki nad osobami zależnymi. Konkurs umożliwia tworzenie i wspieranie placówek zapewniających opiekę dzienną i całodobową nad osobami zależnymi, w tym osobami starszymi, niepełnosprawnymi i chorymi. Mogą powstawać tu rodzinne domy pomocy, można angażować asystenta osoby niepełnosprawnej, a na dodatkowe wsparcie mogą liczyć dotychczasowi opiekunowie faktyczni.</p>	9.2.1	6.5	<p>„Rewitalizacja obszarów wiejskich i miejskich” – uzupełnieniem działań „miękkich” może być konkurs umożliwiający przebudowę i adaptację terenów i budynków w celu nadania im nowych funkcji, m.in. funkcji społecznych.</p>

DNI OTWARTE

Funduszy Europejskich pełne atrakcji

Zasiąść za sterami helikoptera, zajrzeć w zakamarki bibliotecznych magazynów, poznać tajniki chemicznych eksperymentów, pościgać się na gokartach – to wszystko można było zrobić podczas Dni Otwartych Funduszy Europejskich, które w dniach od 18 do 21 maja odbywały się w naszym województwie. Beneficjenci Funduszy Europejskich na cztery dni otworzyli swoje projekty dla zwiedzających i przygotowali mnóstwo atrakcji, z których można było skorzystać bezpłatnie lub ze zniżką.

Dni Otwarte.eu

UNIJNE STYPENDIA DLA UTALENTOWANEJ MŁODZIEŻY

Opracowano na podstawie: www.stypendia.sejmik.kielce.pl

400 stypendiów – po 3700 zł każde – trafiło w tym roku szkolnym do wybitnie uzdolnionych uczniów świętokrzyskich szkół ponadpodstawowych. Wsparcie młodych ludzi umożliwiły dwa programy stypendialne, finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPOWŚ 2014-2020. Jeden z nich dedykowany był młodzieży uczęszczającej do gimnazjów i liceów, z drugiego korzystali uczniowie szkół o zawodowym profilu kształcenia. Oba programy wspierają zdolnych uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji materialnej.

Agata Binkowska, członek Zarządu Województwa, gratulowała wybitnych osiągnięć edukacyjnych stypendystom z gimnazjów i liceów.

W roku szkolnym 2016/2017 w ramach „Regionalnego programu stypendialnego dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół zawodowych województwa świętokrzyskiego” napłynęło 307 wniosków o przyznanie stypendiów. 260 dotyczyło uczniów techników, 31 – uczniów zasadniczych szkół zawodowych, natomiast pozostałe 16 wniosków dotyczyło uczniów szkół artystycznych. Stypendia przyznano 200 młodym ludziom, którzy mogli się pochwalić najlepszymi osiągnięciami edukacyjnymi. W gronie tym znalazły się m.in.: Kamila Wawrzeńczyk – uczennica Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. L. Różyckiego w Kielcach, mieszkanka powiatu kieleckiego, laureatka międzynarodowych i ogólnopolskich konkursów pianistycznych, Arkadiusz Murdza – uczeń Zespołu Szkół im. Oddziału Partyzanckiego AK „Jędrusie” w Połańcu, pochodzący z powiatu staszowskiego, laureat Olimpiady Innowacji Technicznych i Wynalazczości, oraz Monika Banduch – uczennica Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Sandomierskiej w Sandomierzu, mieszkanka Olszyny w powiecie lublińskim. – Bez pomocy dyrektorów szkół, nauczycieli i rodziców pomyślne przeprowadzenie wszystkich etapów projektu nie byłoby możliwe. Szczególne podziękowanie kieruję do nauczycieli-opiekunów stypendystów – podkreślała Agata Binkowska, członek Zarządu Województwa, podczas konferencji edukacyjnej poświęconej stypendiom dla uczniów szkół zawodowych.

Kolejnych 200 uczennic i uczniów otrzymało wsparcie w ramach „Regionalnego programu stypendialnego dla szczególnie uzdolnionych uczniów gimnazjów i liceów

ogólnokształcących województwa świętokrzyskiego”. Podobnie jak w przypadku programu skierowanego do uczniów szkół zawodowych wysokość jednego stypendium wyniosła 3700 zł. Wsparcie dla utalentowanej młodzieży będzie kontynuowane w nadchodzących latach. – Na realizację tego projektu w roku szkolnym 2016/2017 przeznaczono prawie 1 mln złotych. Na kolejne edycje pozostało 5,8 mln złotych – informowała Agata Binkowska.

W gronie stypendystów z gimnazjów i liceów znaleźli się między innymi: Paweł Jacak – uczeń II Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Śniadeckiego w Kielcach, mieszkaniec Kurozwek w powiecie staszowskim, laureat pięciu wojewódzkich konkursów dla

Olimpiady Matematycznej Gimnazjalistów oraz trzech wojewódzkich konkursów dla uczniów gimnazjów województwa świętokrzyskiego: matematycznego, informatycznego i fizycznego, Daniel Kusak – uczeń Publicznego Gimnazjum Samorządowego im. Noblistów Polskich w Kazimierzy Wielkiej, mieszkaniec Odonowa w powiecie kazimierskim, finalistą dwóch wojewódzkich konkursów dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego: matematyczno-przyrodniczego i języka angielskiego. – Wiele rzeczy można kupić za pieniądze ze stypendium. Zastanawiam się nad wyjazdem na wycieczkę naukową. Chciałbym zgłębiać matematykę i język angielski – mówił podczas uroczystości Daniel Kusak.

Uroczystość wręczenia stypendiów dla uczniów gimnazjów i liceów.

uczniów gimnazjów woj. świętokrzyskiego: matematycznego, informatycznego, fizycznego, chemicznego i geograficznego, Mikołaj Grzebieluch – uczeń II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Końskich, zamieszkujący w Końskich, laureat

Programy stypendialne, sfinansowane ze środków EFS, przeprowadził organizacyjnie Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach.

EFRR

700 milionów złotych zarezerwowane w 19 najbliższych konkursach

Aleksandra Makowska

Od początku realizacji RPOWŚ 2014-2020 Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego, koordynujący wdrażanie „twardych” projektów inwestycyjnych w ramach osi priorytetowych 1-7, ogłosił 60 naborów.

Łącznie do dyspozycji wnioskodawców zabezpieczono na te nabory kwotę **3,22 mld zł** z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, co stanowi **78,7% całej alokacji EFRR** dostępnej w ramach Programu.

Na koniec czerwca pozostaje 19 naborów konkursowych o statusie „ogłoszony”, w których wnioskodawcy mogą wziąć udział. Zgodnie z przyjętym harmonogramem tylko w miesiącu maju ogłoszono 17 naborów w trybie konkursowym. Należy do tego doliczyć jeszcze dwa niezakończone a ogłoszone w marcu i kwietniu. **Łączny budżet trwających obecnie 19 naborów rezerwuje ponad 700 milionów zł z EFRR.**

Przy tej liczbie naborów poruszanie się wśród mnóstwa ogłoszeń, regulaminów i innych dokumentów nie jest takie proste. Chcemy więc nieco ułatwić – poten-

cjalnym wnioskodawcom oraz wszystkim zainteresowanym – dotarcie do poszukiwanych informacji.

Na kolejnych stronach **przygotowaliśmy dwa schematy.** Pierwszy prezentuje harmonogram naborów w ujęciu graficznym z uwzględnieniem – w dużym skrócie – przedmiotu konkursu, drugi natomiast wskazuje, jaka grupa potencjalnych wnioskodawców może aplikować w ramach danego konkursu.

Spośród 19 aktualnych konkursów – 14 dotyczy podmiotów działających na obszarze całego województwa, przy czym dwa są dedykowane przedmiotowo wnioskodawcom, którzy realizują świadczenia zdrowotne z zakresu onkologii i kardiologii. Pozostałych pięć – to konkursy dedykowane trzem Obszarom Strategicznej Interwencji (OSI) – szczegóły na schemacie nr 2. Wszystkie grupy beneficjentów i typy projektów przewidzianych do wsparcia oraz szereg innych informacji niezbędnych do prawidłowego złożenia wniosku aplikacyjnego zostały szczegółowo określone w ogłoszeniach i regulaminach konkursów.

Większość spośród wymienionych konkursów zakończy się w III kwartale, nie-

mniej jednak finał sześciu z nich przypadnie na IV kwartał, a jeden zakończy się dopiero w styczniu 2018 roku. Czas trwania naboru uwzględnia również stopień trudności w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, więc przekonanie, że do końca roku jest jeszcze dużo czasu, może okazać się zgubne. Dlatego zachęcamy do podejmowania czynności związanych z przygotowaniem wniosków z odpowiednim wyprzedzeniem. Najgorszym pomysłem byłoby pozostawienie większości prac „na ostatnią chwilę” i ryzykowanie, że termin złożenia wniosku nie zostanie dotrzymany, zwłaszcza że w wielu działaniach nabory zostały ogłoszone po raz ostatni w obecnej perspektywie.

Proszę także zwrócić uwagę na fakt, że wnioski przyjmowane są w godzinach pracy urzędu z wyjątkiem ostatniego dnia, dla którego ostateczna godzina zamknięcia naboru w wersji elektronicznej i papierowej została określona w ogłoszeniu. Godziny złożenia wniosku w wersji elektronicznej i papierowej mogą się różnić, dlatego też należy je dokładnie sprawdzić, ponieważ po wyznaczonej godzinie możliwość wysłania wersji elektronicznej wniosku w systemie LSI zostanie zablokowana.

CHCIECIE PAŃSTWO SPRAWDZIĆ, KIEDY I NA JAKIE DZIAŁANIA BĘDĄ ORGANIZOWANE KONKURSY?

Na **schemacie nr 1** proszę odszukać tematykę, która Państwa interesuje. Tam również uzyskać można pierwsze ogólne dane – numer działania, numer naboru, daty jego rozpoczęcia i zakończenia oraz budżet EFRR przeznaczony na dany konkurs. Na **schemacie nr 2**, sprawdzamy czy grupa wnioskodawców, do której się zaliczamy, jest uprawniona do udziału w konkursie.

Znając numer działania i numer interesującego nas naboru przechodzi-

my do informacji szczegółowych na stronie internetowej Programu <http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/>. Z paska nawigacji wybieramy ikon-

kę „zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków” i przechodzimy do wykazu ogłoszonych konkursów.

Przeglądając zawartość strony możemy zastosować filtrowanie ogłoszeń, wybierając numer działania (z przedzia-

łu od 1.1 do 7.4), instytucję ogłaszającą nabór (Departament Wdrażania EFRR) i status naboru (aktualny) a dalej klikamy

Zastosuj

Następnie wybieramy numer konkursu i przechodzimy do treści ogłoszenia, poniżej którego zamieszczony został „do pobrania” regulamin konkursu i wszystkie niezbędne załączniki.

Schemat 1

Działanie	Numer naboru	Data		przedmiot konkursu	2017										2018	Budżet naboru EFRR w PLN		
		rozpoczęcia	zakończenia		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I			
1.1	104	31/03	29/09	infrastruktura badawcza w instytucjach sfery B+R	↓													110 735 339
1.2	130	30/06	31/10	infrastruktura B+R w przedsiębiorstwach				↓										70 000 000
1.2	131	30/06	31/07	projekty B+R w przedsiębiorstwach					↕									50 000 000
3.1	105	20/04	20/10	energia z OZE - projekty parasolowe				↓										37 984 711
3.1	132	30/06	29/12	produkcja i dystrybucja energii odnawialnej					↓									75 000 000
3.4	133	30/06	29/09	miejska infrastruktura transportu					↓									70 000 000
3.4	134	30/06	29/09	OFM miejska infrastruktura transportu					↓									21 041 956
3.4	136	30/06	29/12	oświetlenie uliczne						↓								20 000 000
3.4	137	30/06	29/12	Obszar Funkcjonalny Miast oświetlenie uliczne						↓								8 000 000
3.4	141	30/06	15/09	sieć ciepłownicza oraz źródła ciepła						↓								5 000 000
3.4	142	30/06	15/09	OFM sieć ciepłownicza oraz źródła ciepła						↓								1 500 000
3.4	143	30/06	30/01	mikro- i wysokospawna kogeneracja						↓								5 000 000
4.4	121	29/06	13/07	dziedzictwo kulturowe - OSi Góry Świętokrzyskie							↕							15 141 366
4.4	122	29/06	13/07	dziedzictwo kulturowe - Obszar Uzdrowski							↕							10 108 000
5.2	129	29/06	20/12	infrastruktura dworcowo-przystankowa							↓							31 673 881
7.1	135	30/06	28/08	rozwój e-zdrowia							↕							50 500 000
7.1	138	30/06	28/08	rozwój e-usług							↕							87 484 711
7.3	139	30/06	16/08	infrastruktura w zakresie chorób nowotworowych							↕							20 000 000
7.3	140	30/06	16/08	infrastruktura w zakresie chorób układu krążenia							↕							13 000 000

Schemat 2

Działanie / nr konkursu	1.1		1.2		3.1		3.4						4.4	5.2	7.1	7.3				
	104	130	131	105	132	133	134	136	137	141	142	143	121	122	129	135	138	139	140	
Wnioskodawca																				
instytucje sfery B+R i ośrodki innowacji																				
uczelnie (w tym artystyczne) i szkoły																				
JST lub podmioty działające w ich imieniu																				
związki i stowarzyszenia JST																				
samorządowe osoby prawne																				
samorządowe wojewódzkie osoby prawne																				
instytucje kultury																				
ROT i lokalne organizacje turystyczne																				
organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną																				
partnerzy społeczni i gospodarzy																				
kościelne osoby prawne, związki wyznaniowe																				
przedsiębiorcy																				
zarządcy infrastruktury kolejowej i dworcowej																				
instytucje otoczenia biznesu																				
państwowe jednostki budżetowe																				
jednostki administracji rządowej w województwie																				
policja																				
podmioty lecznicze wykonujące działalność finansowaną ze środków publicznych																				

KONKURSY OGÓLNE

Obszar całego województwa

KONKURSY DEDYKOWANE

Obszar Funkcjonalny Miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze (Starachowice, Ostrowiec Św., Skarżysko-Kam.)

Obszar Gór Świętokrzyskich

choroby nowotworowe

choroby układu krążenia

Obszar Uzdrawiskowy

RAZEM POMAGAJĄ POTRZEBUJĄCYM

Dorota Hlebicka-Józefowicz

Konsultacje małżeńskie, korepetycje, grupy wsparcia, mieszkania wspomagane – to tylko niektóre działania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach w partnerstwie z Fundacją „Przystanek Dziecko” i Ośrodkami Pomocy Społecznej w Górnym, Łopusznie i Masłowie, w ramach projektu „Myśląc o rodzinie”.

Założyliśmy kompleksową pomoc i zindywidualizowane podejście do rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji, oraz rodzin zastępczych, głównie spokrewnionych – mówi Anna Bielna, dyrektorka PCPR w Kielcach. – Psychologowie i pedagodzy ze współpracującej z nami fundacji jeżdżą do domów i wspierają rodziców pod kątem wychowawczym. Radzą też, jak rozwiązywać konflikty w małżeństwie.

– Największym problemem rodzin jest uzależnienie od alkoholu – mówi pani Anna, psycholog pracujący w projekcie. – Namawiamy wtedy na terapię. Nie ma też świadomości, jak ważna jest prawidłowa komunikacja i wspólne działanie.

Aby wzmocnić więzi, w ramach projektu zorganizowano piknik integracyjny i wycieczki. Niezwykle pomocne okazały się też grupy wsparcia. Rodzice zastępczy motywują się wzajemnie, pomagają w rozwiązywaniu problemów opiekuńczych, poznają sposoby współpracy z rodzicami biologicznymi.

– Nauczyłem się, jak zadbać o rozwój mojego wnuczka – mówi pan Edmund z Nowin, który uczestniczy w grupie wsparcia dla rodzin zastępczych. – To bardzo ważne, bo Dawid ma 7 lat i idzie w tym roku do pierwszej klasy. – Moja 13-letnia wnuczka Edyta ma skomplikowane relacje ze swoją biologiczną mamą, która od dawna przebywa za granicą – mówi pani Anna z Niestachowa. – Na spotkaniach dowiedziałam się, jak w tej niełatwej sytuacji wychowywać nastolatkę.

Dużą popularnością wśród uczestników projektu cieszą się indywidualne zaję-

cia dydaktyczno-wyrównawcze dla dzieci szkolnych. W ciągu roku nauczyciele udzielili blisko 600 godzin korepetycji, głównie z matematyki i języka angielskiego, ale również z nauki czytania i pisania.

– Pod opieką mamy ponad 200 mieszkańców powiatu – mówi pani Dorota Gołębiowska, koordynator projektu. – Oprócz rodzin zastępczych są to osoby, które wskazali nam pracownicy współpracujących z nami GOPS. Dajemy wszechstronną pomoc, również od specjalistów – radcy prawnego, logopedy, doradcy zawodowego i terapeuty do spraw uzależnień. Dodatkowo czterem rodzinom zaproponowaliśmy mieszkania chronione.

– Aby praca z rodzinami była efektywna i komplementarna, powołano zespół interdyscyplinarnej współpracy, w skład którego wchodzi m.in. pracownicy ośrodków pomocy społecznej, PUP, poradni psychologiczno-pedagogicznych, policji, Kuratorium Oświaty w Kielcach – mówi Anna Bielna. – Dzięki wymianie informacji możemy stale podnosić jakość świadczonego przez nas wsparcia i wypracowywać nowe metody.

Projekt „Myśląc o rodzinie” realizowany jest w ramach Poddziałania 9.2.1 Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 od 1.05.2016 do 31.12.2018 r. Wartość projektu to blisko 1,5 mln złotych.

W konkursach ogłaszanych przez DW EFS UMWŚ w ramach Osi priorytetowej 9 „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem” RPOWŚ 2014-2020 często wymagane jest utworzenie partnerstwa. Innym projektem, obok przedsięwzięcia „Myśląc o rodzinie”, który z sukcesem wdraża zasadę partnerstwa, jest „Dobry zawód – lepsze życie” – realizowany przez Powiat Buski w partnerstwie z sześcioma Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej: w Solcu-Zdroju, Pacanowie, Tuczępach, Wiślicy, Nowym Korczynie i Gnojnie. Celem projektu jest wzrost aktywności zawodowej, społecznej i edukacyjnej u 100 osób z powiatu buskiego. Wartość projektu, który realizowany jest od 01.06.2016 do 31.12.2017 r., wynosi 1,7 mln złotych.

ZARZĄD STAWIA NA ROZWÓJ EDUKACJI

Anna Krasowska

Rozpoczęły się już tegoroczne wakacje – czas zasłużonego odpoczynku dla uczniów i pedagogów, a jednocześnie okres intensywnych prac dla zarządzających oświatą, którzy chcą jak najlepiej przygotować placówki edukacyjne do nowego roku szkolnego.

Znaczące wsparcie w tym zakresie otrzymują ze środków unijnych. Pod koniec ubiegłego roku zakończyły się trzy konkursy ogłoszone przez Zarząd Województwa. Dwa spośród nich zostały przeznaczone dla Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) – obszarów wiejskich o najgorszym dostępie do usług publicznych, oraz dla obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, czyli trzech miast z północy województwa - Starachowic, Ostrowca Świętokrzyskiego i Skarżyska - Kamiennej. W trzecim z konkursów mogły startować wszystkie jednostki z terenu całego województwa, tj. jednostki samorządu terytorialnego, szkoły i przedszkola, centra kształcenia – zawodowego, ustawicznego, praktycznego oraz ośrodki i centra egzaminacyjne.

Aby jak najlepiej wykorzystać dostępne środki – w sposób uwzględniający zarówno istniejącą bazę, jak również tendencje demograficzne danego terytorium – w celu zapewnienia długoterminowej opłacalności inwestycji przyjęto zasadę, że inwestycja musi wynikać z kompleksowych programów rozwoju szkół lub innych dokumentów strategicznych.

Szczególnie przestrzegano zasady wyjątkowości i konieczności mocnego uzasadnienia dla projektów wymagających budowy nowych obiektów. Niezbędnym warunkiem było wykazanie komplementarności planowanej inwestycji współfinansowanej z EFRR w powiązaniu z działaniami „miękkimi” realizowanymi lub podejmowanymi przez wnioskodawcę z EFS.

Przyjęto szereg limitów i ograniczeń, w tym m. in.

- **limity dofinansowania projektów w zależności od rodzaju przedsięwzięcia (budowa – 12,5 mln zł dla szkół oraz 2,5 mln zł dla przedszkoli, przebudowa i modernizacja – 3 mln zł dla szkół i 1 mln zł dla przedszkoli, wyposażenie – 0,5 mln zł,**
- **jeden wnioskodawca w ramach konkursu mógł złożyć tylko jeden wniosek.**

Łącznie na 3 konkursy wpłynęły 84 wnioski aplikacyjne, w których wnioskowany

wkład UE wyniósł 167 mln zł. Zdecydowaną większość stanowiły wnioski dotyczące rozbudowy i modernizacji istniejącej infrastruktury szkolnej, w tym infrastruktury sportowej, wyposażenia lub doposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, szczególnie matematycznych i przyrodniczych oraz pracowni w szkołach zawodowych.

Na dofinansowanie działania 7.4 przeznaczono łącznie 100 mln zł, jednakże zainteresowanie wnioskodawców było tak duże, że Zarząd Województwa podwyższył budżet naboru. Ostatecznie dofinansowanie w kwocie 136,6 mln zł uzyskało 67 projektów o ogólnej wartości 232,6 mln zł. Na przełomie maja i czerwca wszyscy beneficjenci podpisali pre-umowy.

W ramach Działania 7.4 przewidziano możliwość udzielenia wsparcia dla szerokiego wachlarza zadań, poczynając od zakupu wyposażenia, czyli tych najdrobniejszych przedmiotów niezbędnych w salach lekcyjnych czy pracowniach, poprzez rozbudowę czy modernizację istniejącej infrastruktury, a kończąc na budowie nowego obiektu (w uzasadnionych przypadkach). Z tego też względu rozpiętość kosztowa inwestycji była równie mocno zróżnicowana. Całkowite koszty realizacji największego przedsięwzięcia przekraczają 15,6 mln zł, z kolei całkowita wartość najmniejszej inwestycji opiewa na kwotę 208 tysięcy zł.

Największy projekt polegający na budowie nowej siedziby dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łopusznie zrealizuje Powiat Kielecki. Obecna siedziba szkoły mieści się w pałacu rodu Dobieckich, który na podstawie decyzji sądu musi zostać zwrócony spadkobiercom. Uroczyste podpisanie pre-umowy dla projektu odbyło się 1 czerwca br. w Łopusznie – na działce, na której powstanie nowa szkoła.

Drugim projektem z puli przeznaczonej dla szkolnictwa zawodowego, który otrzyma dofinansowanie, jest inwestycja realizowana przez władze powiatu buskiego, polegająca na wybudowaniu nowej siedziby dla Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Wielkiego w Busku-Zdroju. Obecnie szkoła mieści się w dwóch oddalonych od siebie obiektach. Nowy 3-kondygnacyjny budynek zostanie połączony łącznikami z halą sportową i warsztatami, które przejdą gruntowny remont i modernizację.

Władze Gminy Chmielnik również z powodu utracenia tytułu własności do budynków, gdzie istnieje szkoła, stanęły w obliczu konieczności wybudowania nowej siedziby dla Zespołu Placówek Oświatowych w Piotrkowicach. Zespół Pałacowy na Tarnoskale, w którym mieści się obecnie szkoła, musi zostać zwrócony spadkobiercom. Dzięki dofinansowaniu z RPO i realizacji kompleksowego projektu w nowej szkole znajdą się nowoczesne pracownie, pełnowymiarowa sala gimnastyczna i boiska sportowe, co stworzy dzieciom i młodzieży świetne warunki do nauki na miarę XXI wieku.

Z kolei z puli przeznaczonej na infrastrukturę edukacji przedszkolnej w trzech konkursach dofinansowanie uzyskało trzynastu beneficjentów, w tym dziesięć projektów zakłada budowę od podstaw nowych przedszkoli, a trzy rozbudowę/modernizację i doposażenie istniejących. Po zakończeniu realizacji inwestycji z ich efektów skorzysta ponad 2300 dzieci w wieku przedszkolnym.

ANDRZEJ DĄBROWSKI

FELIETON

UCZEŃ W TEATRZE REFORM

„Słowacki wielkim poetą był, a w jego poezjach mieszka nieśmiertelne piękno, które zachwyt wzbudza”. Tak twierdził nauczyciel Bładaczka w „Ferdynurku” Witolda Gombrowicza. Uczniowie mieli zupełnie inny pogląd na temat dzieł Słowackiego, co stanowczo wyjaśnił Gałkiewicz: „Nie mogę zrozumieć, jak zachwyca, jeśli nie zachwyca”. To jest istota szkoły walczącej o dominację nad umysłami uczniów. Szkoła używa władzy – atrybutów formalnych, uczniowie zaś nieformalnych, głównie śmiechu i kpiny ze szkolnych stereotypów.

Oświatowa zwierzchność uwielbia szkołę reformować. Pragnie uczynić ją odmienioną, przebudowaną według własnych „słusznych” idei – programowo i organizacyjnie. Najprościej jest zarządzić reorganizację: było osiem lat podstawowej edukacji – to znowu sześć plus trzy lata gimnazjum, więc teraz trzeba by zrobić osiem, jak drzewiej bywało. Bo zdaniem polityków reformatorów nic tak nie służy szkole jak ustawiczne zmiany. Wykreślenie kilku lektur i dopisanie kilku innych. Najmniej wierzą w sens tej falującej edukacji ci, którzy na niej się znają. Powstało nawet złośliwe nauczycielskie określenie per-

NIE MOGĘ
ZROZUMIEĆ,
JAK ZACHWYCA,
JEŚLI NIE
ZACHWYCA

manentnie reformowanego systemu: „w polskiej szkole nie ma nic stałego oprócz stałych zmian”. To prawda. A jednak – powie ktoś – jakoś się kształcimy, rozwijamy, pracujemy. Tak, ale koszty są ogromne. I nie o budynki i sale lekcyjne tu idzie, choć pewnie te koszty policzyć jest najłatwiej. Taka zmieniająca się szkoła nie może określić i utrwalić wymagań wobec nauczycieli, bo ci gubią

się w coraz to nowych programach, procedurach, systemach oceniania, więc nie potrafią jasno, przekonująco stawiać uczniom wymagań. A to się Gombrowicz pojawi w kanonie lektur szkolnych, to znowu go kolejny minister skreśli. Jest niby wesoło, ale tylko pozornie. Nie ma gorszej szkoły niż ta, którą chce się budować z nieprzekonanymi, pogubionymi w reformach nauczycielami. Bo szkoła stoi pozycją nauczyciela. To on jest fundamentem szkoły. I nic tego nie zmieni, ani nowa, piękna elewacja budynku i elektroniczne urządzenia w salach lekcyjnych, ani dekret ważnej osoby w centrali sterującej systemem.

Z drugiej strony w „teatrze życia szkolnego” jest uczeń, szkoła jest dla niego. Najczęściej szkoły nie lubi, nie akceptuje jako instytucji narzucającej zasady, ograniczenia i wprowadzającej przymus, choćby przymus wyboru tekstu, interpretacji. Ale jeśli uczeń zaakceptuje nauczyciela, obdarzy go szacunkiem i uzna za autorytet, wtedy mamy dobrą szkołę. Szkoła ma wymiar indywidualny, jest formą relacji pomiędzy nauczycielem i uczniem, nauczycielem i konkretną klasą. Dodajmy do tego jeszcze program szkolny, przemyślany, stały, lecz z możliwością wprowadzania zmian, które podsuwa życie. Szkoły buduje się na dobrej tradycji, a nie na rewolucyjnych pomysłach.

Brak tradycji czytelniczej skutkuje w Polsce fatalnymi wynikami w czytaniu. Tylko jedna trzecia Polaków w wieku powyżej 15 lat ma potrzebę przeczytania książki. Dwie trzecie nie czyta nic. A ministrowie

“ W POLSKIEJ SZKOLE NIE MA NIC STAŁEGO OPRÓCZ STAŁYCH ZMIAN ”

ciągle reformują polską szkołę. Już od kilkudziesięciu lat. I końca nie widać. A nie widać dlatego, że projektanci-reformatorzy wiedzą, czego ma nie być, a nie wiedzą, co ma być. Bo jak mówią uczniowie: nie ogarniają. A nie ogarniając, tworzą kolejny „nieśmiertelny” system edukacji, który „zachwyt wzbudza”. Zachwyt autorów reformy.

35 MLN DLA MIESZKAŃCÓW OSI

Dorota Fecek

Mieszkańcy 64 gmin z województwa świętokrzyskiego będą mogli ubiegać się o pieniądze na otwarcie własnej działalności gospodarczej. Do rozdania jest 35 mln złotych. Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach wyłania realizatorów projektów dotacyjnych, tym razem skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich. Projekty realizowane będą w ramach „Działania 10.4 Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy, Poddziałanie 10.4.1 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości poprzez zastosowanie instrumentów zwrotnych i bezzwrotnych”.

Kryteria, jakie muszą spełnić osoby chętne do udziału w projektach, nie zmieniają się w porównaniu do poprzednich projektów dotacyjnych w ramach Działania 10.4. Tutaj (Działanie 10.4.1) także trzeba mieć ukończone 30 lat, być osobą bezrobotną i trzeba należeć do jednej z grup: kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby z wykształceniem maksymalnie średnim, długotrwale bezrobotni (pozostający bez pracy co najmniej rok) oraz osoby po 50. roku życia. O dotację mogą się także starać osoby odchodzące z rolnictwa, zarejestrowane w urzędach pracy. Po zakwalifikowaniu się do projektu każda osoba przejdzie kilkuspokaniowe szkolenie z zasad prowadzenia firmy i pisania biznesplanu. Biznesplan jest ostatnim etapem przed otrzymaniem dotacji. Swoją myśl na biznes należy złożyć do wybranego realizatora. Tam komisja ocenia między innymi pomysły na firmę, predyspozycje do jej pro-

wadzenia i na podstawie przyznanych punktów podejmuje decyzję o udzieleniu dotacji. Na otwarcie własnego biznesu bezrobotni mogą otrzymać jednorazową kwotę w wysokości maksymalnie 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia.

Standardem przy otrzymaniu dotacji na otwarcie własnej firmy jest otrzymywanie wsparcia finansowego pomostowego, wypłacanego comiesięcznie maksymalnie przez rok. Wysokość „pomostówki” i czas, przez jaki będzie wypłacana, mogą być różne w zależności od realizatora. Najwyższa kwota wsparcia pomostowego to równowartość najniższego wynagrodzenia. Pieniądze mogą być wydane np. na pokrycie opłat na składki zdrowotne, czynsz za lokal i inne, jakie przedsiębiorca opłaca prowadząc działalność gospodarczą. Oprócz tego uczestnicy projektu przez pierwszy – najtrudniejszy rok prowadzenia działalności mogą liczyć na wsparcie szkoleniowo-doradcze. To obligatoryjna forma wsparcia, którą musi zapewnić każdy realizator.

Nowe rozdania unijnej kasy trafią wyłącznie do mieszkańców Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI), czyli tam, gdzie jest najgorszy dostęp do usług publicznych, i skierowane są do osób z obszarów wiejskich położonych na terenie OSI. Do Obszaru Strategicznej Interwencji należą gminy: Gowarczów, Stąporków, Smyków, Radoszyce, Fałków, Ruda

Maleniecka, Słupia Konecka, Kluczewsko, Secemin, Radków, Moskorzew, Słupia Jędrzejowska, Nagłowice, Oksa, Małogoszcz, Imielno, Wodzisław, Michałów, Działoszyce, Złota, Kazimierza Wielka, Skalbmierz, Czarnocin, Bejsce, Opatowiec, Wiślica, Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Stopnica, Tuczepy, Pacanów, Gnojno, Szydłów, Osiek, Oleśnica, Opatów, Lipnik, Wojciechowice, Iwaniska, Baćkowice, Sadowie, Tartów, Ćmielów, Bałtów, Bodzechów, Kunów, Waśniów, Mirzec, Wąchock, Bliżyn, Mniów, Łopuszno, Pierzchnica, Raków, Łągów, Bodzentyn, Klimontów, Łoniów, Koprzywnica, Samborzec, Obrazów, Wilczyce, Dwikozy. Z projektów w ramach konkursu 10.4.1 będą mogli skorzystać wyłącznie mieszkańcy ww. gmin.

Obecnie Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach jest na etapie oceny merytorycznej wniosków. Kolejnymi są negocjacje oraz podpisywanie umów z wybranymi realizatorami. Następnie wybrane przez WUP instytucje ogłaszają nabory do projektów osób bezrobotnych.

Planowane jest, żeby nabory bezrobotnych rozpoczęły się na przełomie roku 2017 i 2018. Szczegółowe informacje udzielane są pod numerem tel. 41 364 16 22. Zachęcamy także do śledzenia strony internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, gdzie na bieżąco publikowane są informacje dotyczące konkursów.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej www.rpo-swietokrzyskie.pl
oraz Punktów Informacyjnych o Funduszach Europejskich

Główny Punkt Informacyjny ul. Św. Leonarda 1, 25-311 Kielce, pn.: 8:00–18:00, wt.–pt.: 08:00–16:00

Bezpłatna infolinia: 800-800-440, tel.: 41 343 22 95, 41 340 30 25

Lokalny Punkt Informacyjny ul. Mickiewicza 34, 27-600 Sandomierz, pn.: 7.00–17.00, wt.–pt.: 7.00–15.00

Lokalny Punkt Informacyjny al. Mickiewicza 15, 28-100 Busko-Zdrój, pn: 7.30–17.30, wt.–pt.: 7.30–15.30